

ПЛАНОВИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА У 2019.

Рад у једној смени и нова мрежа школа

У традиционалном сусрету с припадницима седме силе ресорни министар Младен Шарчевић је казао да је задовољан урађеним у 2018, а за 2019. најавио је увођење једносменског рада, нову мрежу школа, доношење закона о финансирању високог образовања, нови циклус екстерне евалуације и повећање броја ђачких задруга...

Министар просвете, науке и технолошког развоја Младен Шарчевић најавио је у 100 школа у Србији увођење једносменског рада, нову мрежу школа до 19. марта 2019. и закон о финансирању високог образовања. У разговору са новинарима рекао је да је задовољан оним што је до сада урађено у ресору образовања, али уз коментар да „се није могло више”. Најмање је задовољан начином на који може да се организује рад Министарства на чијем је челу – јер га „спречавају прописи” – али и васпитном функцијом школе.

У традиционалном сусрету с припадницима седме силе, на крају сваке календарске године, министар је казао да се у 2019. очекује много већи број школа које ће оснивати ђачке задруге. Уз образовање, васпитање и рад оне треба да буду саставни део школског дана, сматра Шарчевић.

Једна од идеја је да се преко задруга набављају и уџбеници, јер се на тај начин елиминишу посредници и омогућава куповина школских књига по нижим ценама. Преко задруга моћи ће да се организују и екскурзије, које, такође, могу бити знатно јефтиније – нарочито ако се убудуће, уместо путем јавних набавки, организују преко задруга.

– Оснивањем задруга директори чине добро и родитељима и школи – навео је министар, уз напомену да ђаци кроз ангажман у њима могу да остваре и бонусе или поене, које могу да материјализују у зависности од својих интереса или потреба.

– Кад говоримо о бонусу за екскурзију, то, на пример, ученику који је радио преко задруге на паковању чајева омогућава двомесечну зараду од 3000 до 4000 динара. Тај новац неће, међутим, подићи на благајни, већ ће уместо њега добити ваучер у

РАЗМЕНА КВАДРАТА

Мрежа школа у Србији ускоро ће се прилагодити броју и потребама ђака. Нека школска здања, или њени делови, уступиће квадрате вртићима, ђачким домовима, вишим школама или факултетима, који кубуре са простором. Школе које су остале без ученика мораће да буду затворене или спојене са другим установама, али ће приоритет бити интерес ученика, предочио је новинарима министар просвете Младен Шарчевић. Поштоваће се и интерес запослених. – Никога нећемо отерати на улицу – поручио је министар и додао да се мора поштовати и интерес државе, њени ресурси морају домаћински да се користе. Уколико, на пример, у неком граду постоје три машинске школе, није рационално да све три и даље опстају, предочио је Шарчевић.

истом износу и моћи ће да га уложи у шта год хоће, па и да смањи рату за екскурзију – објаснио је Шарчевић.

Рекао је и да је урађен и Правилник о ђачким екскурзијама, који предвиђа да основци могу да путују само по Србији, која ће бити подељена у осам регија, што значи да неће сви моћи да иду на Копаноник или Златибор. Екскурзије су замишљене као вид активне наставе, а дневнице ће убудуће бити видљивије.

– Сада у свим регијама стандардизујемо смештајне капацитете, који треба да буду безбедни и квалитетни. Стандардизација се ради са Министарством туризма – појас-

нио је Шарчевић.

Сумирајући резултате рада у 2018, издвојио је и увођење испита за лиценцу, уз оцену да је то корак ка пуној професионализацији и деполитизацији руковођења образовним установама.

Према његовим речима, тај испит није пука формалност, а да је тако потврђује и податак да га неки директори нису положили, иако су руководиоци образовних установа које су у спољашњем вредновању оцењене четворком, максималном оценом. Право да изађу на тај испит до сада су имали само директори који су добили највишу оцену и који су

прошли обуку.

– То не значи да су они лоши директори, већ да нису довољно озбиљно схватили испит за лиценцу. Није био у питању тест знања, већ пројекат који је комбинација педагошких знања, унапређења рада школе, менаџмента и познавања права. За директоре који су лошије оцењени у спољашњем вредновању рада школе испит ће бити још тежи, онај ко хоће да буде директор школе не може површно да се спрема – нагласио је министар, уз опаску да је унапређење васпитно-образовног рада најважнији задатак директора школе.

Према плану, лиценцирање актуелних директора требало би да се заврши до 2021, а од јуна ове године биће омогућено и осталим запосленима у образовању (који желе да конкуришу за то место, а нису директори) да се пријаве за обуку и полагање испита за лиценцу.

Министар је најавио и наредни циклус екстерне евалуације, који почиње од септембра ове године, и рекао да ће се посебно инсистирати на области квалитета, која се односи на школски етос.

О. Н.

УСПЕШНА ГОДИНА ИЗ ЗАВОДА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

У мисији ослобађања креативности

Програми оријентисани на исходе и обука око 18.500 наставника за реформисане програме првих и петих разреда основне школе и први разред гимназије најважнија су постигнућа Завода за унапређивање образовања и васпитања током 2018. године. Још једна лепа ствар, према речима директора Златка Грушановића, јесте обука за дигиталне учионице:

– Први пут имамо Министарство просвете и Владу, који су препознали да свет данас без дигитализације не може да постоји, а ни ученици не могу адекватно без ње да се образују.

Завод је, такође, решио да успостави наставнички образовни портал, на којем ће се у будућности организовати онлајн семинари – вебинари. То ће бити дигитални кориснички сервис за сваког наставника, где год да се налази, довољна је само стабилна интернет веза.

– Тиме ступамо у корак са дигиталним светом, који има много лоших страна, али садржи и много доброг, чиме може да се унапреди образовање – истиче Грушановић.

Последњих дана 2018. године одржан је семинар кроз који је заинтересованим наставницима де-

Атмосфера са обуке у оквиру пројекта „2000 дигиталних учионица”

монстрирано похађање онлајн обука. Реч је о вебинару „Стручно усавршавање наставника на наставничком образовном порталу”, кроз који су се они упознали са учењем на даљину, стручним усавршавањем путем интернета у Каталогу ЗУОВ-а, програмирањем учењем за стручно усавршавање...

Реформисани програми за други и шести разред основног образовања су завршени и почетком фебруара уџбеници за њих биће готови, а завршени су програми и за реформисани трећи и седми разред.

– У наредне две, највише три године завршићемо реформу свих програма, од предшколског нивоа до

краја средње школе. Министарство, заједно са Заводом, никад није имало толико посла као 2018. године. Надам се да имамо много успеха, јер углавном имамо добре коментаре, везано за наставнички портал, и за обуке које смо држали, као и за програме које смо радили. Циљ је настава прилагођена ученицима и наставницима, како би и други актери у образовању, од државе до родитеља, били задовољни.

Оно што је био један од циљева ЗУОВ-а јесте да прво сви почну да разликују Завод за унапређивање образовања и васпитања од Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања. Многи наставници досад нису знали шта је један, а шта други завод и шта раде.

Што се тиче исхода, имамо много посла да наставнике осамосталимо, да се ослободе и да могу да употребе креативност у вођењу часа. Разлог је што сада треба да се планира исход, где није битна репродукција градива. Није потребно стриктно се држати програма, већ плана, исхода који

воде стандарду образовања, где ће се на крају све „увезати” на завршном испиту, казао је Грушановић и додао:

– У зависности од исхода, од онога што ми желимо да научимо нашу децу као темељно, зависиће и наши резултати.

Завод организационо функционише кроз три центра и пет самосталних сектора. Центар за развој програма и уџбеника формулисао је Национални оквир образовања, као темељ за све програме наставе и учења. Нови програми обухватају иновације у информатици и рачунарству, технологији, те физичком и здравственом васпитању. Фокус је на исходима, а не на садржајима, пре свега на активностима ученика и наставника. Настава је пројектна, а уведене су и међупредметне компетенције, које обухватају планирање, остваривање и вредновање.

У сарадњи са ОЕБС-ом у Србији урађени су програми за српски као нематерњи језик, за шта је обуку прошло 350 наставника.

Када је реч о уџбеницима, одо-

брено је 177 штампаних и 106 дигиталних издања, за која су претходно урађени стандарди. По новом Закону о уџбеницима поједностављена је процедура њиховог одобравања, као и додатних наставних средстава.

У прилог развоју функционалног система дуалног образовања, урађено је 35 планова и програма наставе и учења, развијени су стандарди компетенција за инструкторе у предузећима, а унапређен је и систем стандарда образовања одраслих.

Центар за професионални развој запослених у образовању обучио је наставнике за реформисане програме. Највеће промене претрпели су програми из биологије, чији наставници су највише били обухваћени обукама.

Треба поменути и пројекат „2000 дигиталних учионица” за унапређење опремљености школа и обучености наставника и за континуирану подршку њиховом раду.

Уз већ наведене планове, за ову годину ЗУОВ, између осталог, планира припрему правилника о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за основне школе и гимназије, израду програма обуке за полагање испита за лиценцу директора установа образовања и васпитања, израду приручника за 37 матурских и завршних испита у средњем стручном образовању, као и модернизацију 23 образовна профила. Обукама наставника у 2019. години биће обухваћено још 25 одсто кадра, најавила је том приликом помоћник директора Завода Оливера Тодоровић.

Д. Јелисавчић

ПИТАЊЕ ЛЕКТИРЕ

Често се полемише зашто се нека вредна и популарна дела не налазе на списку лектире, као што су „Господар прстенова” или „Хари Потер”... – Деца треба да читају као лектуру оно што сама често не би узела да прочитају, а читава култура и историја показују да су те књиге битне. Када им изградимо темеље у том смислу, сутра ће свакако читати и оно што је њима добро и лепо. Када добро остварујемо исходе и разумемо шта желимо од деце, неће бити проблема са лектиром – каже директор Завода за унапређивање образовања и васпитања о теми о којој се дискутује из године у годину.